

Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.

Jaarprogramma Generiek Toezicht 2023

Thematische projecten in de hele regio
Zuid-Holland Zuid

Vastgesteld door het algemeen bestuur op 30 november 2022

Inhoud

1.	Onze aanpak.....	2
2.	Overzicht projecten.....	4
3.	Milieuprojecten 2023.....	5
3.1	Project beheer en gebruik van eigen tankplaatsen	5
3.2	Project opslag en verkoop van gevaarlijke stoffen	6
3.3	Project controleren van bedrijven in de automotive branche.....	7
3.4	Project beperken van emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	8
3.5	Project controleren van lozingen buiten inrichtingen	9
3.6	Project voorkomen van vervuiling door plastic korrels	11
3.7	Project beheer en gebruik van bodembeschermende voorzieningen bij veehouderijen	13
3.8	Project veilige opslag van propaan	15
3.9	Project voorkomen van fraude met afval- en grondstromen.....	16
3.10	Project ondermijning	17
3.11	Project strafrechtelijke aanpak van milieuovertredingen	18
3.12	Project voorkomen van overlast door horeca en detailhandel.....	19
3.13	Project veilige opslag en verkoop consumenten vuurwerk.....	20
3.14	Project informatieplicht energiebesparing en terugdringen energiegebruik.....	21
3.15	Project bewerken van bouw- en sloopaafval buiten een inrichting	22
3.16	Project opslaan en toepassen van grondstromen	23
3.17	Project actualiseren bedrijvenregister	24
4.	Projecten bouw en brandveilig gebruik 2023	25
4.1	Project energielabel C voor kantoren	25
4.2	Project onderzoeken van constructieve veiligheid bij publiek toegankelijke gebouwen	26
4.3	Project veiligheid van daken bij gebruik zonnepanelen en sneeuwval	27
4.4	Project onderhouden van gelijkwaardige oplossingen bij ontbreken brandcompartiment	29

1. Onze aanpak

Waar het er het meest toe doet. Dat is het motto van generiek toezicht. De inspecteurs van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) controleren branches en activiteiten waar de veiligheids- en gezondheidsrisico's hoog zijn of overtredingen vaak voorkomen. Kortom: waar het effect van toezicht het grootst is.

Regiobreed programma

Generiek toezicht is opgezet om regiobreed op dezelfde manier om te gaan met veiligheids- en gezondheidsrisico's voor onze inwoners. Dit doen we op basis van eerdere afspraken die OZHZ maakte met gemeenten, vastgelegd in de Nota Regionaal UitvoeringsNiveau (RUN). Net als eerdere jaren, vindt u vooral milieuprojecten in dit jaarprogramma. Ook leest u over enkele projecten gericht op brandveilig gebruik. De projecten over brandveilig gebruik worden uitgevoerd in de gemeenten Dordrecht, Alblasserdam en Molenlanden.

Informatie- en data-analyse

Vanuit informatie- en data-analyse brengt OZHZ risico's en de bereidheid tot naleving door de betreffende branches in kaart. Hiermee bepalen we waar en op welke wijze toezicht nodig is en met welke handhavingpartners wordt samengewerkt. Hierdoor weten bedrijven dat we toezicht houden, maar is het toezicht beter afgestemd op de naleving en de verwachte risico's.

Inspelen op actualiteiten en inzet nieuwe technieken en mogelijkheden

Jaarlijks bepaalt OZHZ welke projecten herhaald moeten worden, welke nieuwe projecten nodig zijn of geven we op een andere manier invulling aan het toezicht. We springen in op actualiteiten of maken gebruik van nieuwe toezichtmethoden, technieken en ontwikkelingen. Denk aan:

- De landelijke aandacht voor ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen), bijvoorbeeld met een nieuw project gericht op het beperken van emissies van ZZS naar lucht, water en bodem;
- Het werken met gedragsbeïnvloeding, bijvoorbeeld voor hogere bewustwording en naleving bij het veilig opslaan van propaan;
- De toename van plastic afval. In 2023 wordt het project over plastic korrels die in de (water) bodem terecht komen voortgezet. In samenwerking met DCMR richten we ons op de keten van plastic korrels.

Samenwerken

In (provinciale) overleggen zoeken we verbinding met andere omgevingsdiensten, de provincie en handhavingpartners, zoals de ILT, de veiligheidsregio, de politie en de waterschappen. Op deze manier houden we onze eigen kennis en de ontwikkelingen in de diverse branches up-to-date en stemmen we controles met elkaar af.

Binnen OZHZ leggen we verbinding tussen de diverse programma's. Vanuit de Ontwikkelaanpak 2022-2025 is of wordt gestart met:

- het inventariseren van branches met mogelijke ZZS in onze regio;
- het ontwikkelen van een interactieve kaart van bedrijventerreinen. Op deze kaart is te zien welke terreinen een mogelijk risico vormen voor het uitvoeren van ondermijnende activiteiten;
- het onderzoeken hoe we de samenwerking met de collega's van het Landelijk meldpunt Afvalstoffen (LMA) kunnen verbeteren en hoe we dataproducten van het LMA beter kunnen inzetten.

Bovenstaande gebruiken de OZHZ-inspecteurs in de uitvoering van de projecten uit dit jaarprogramma.

Omgevingswet

Vanaf 1 juli 2023 gaat de Omgevingswet waarschijnlijk gelden. Dit heeft invloed op de uitvoering van de projecten binnen dit toezichtsprogramma, bijvoorbeeld omdat er meer onderzoekwerk nodig is vanwege de versnippering van

regels. We verwachten dat alle projecten door kunnen gaan. Wanneer nodig passen we het aantal controles per project aan.

2. Overzicht projecten

	Milieuprojecten 2023	Inzet in uren
3.1	Project beheer en gebruik van eigen tankplaatsen	400
3.2	Project opslag en verkoop van gevaarlijke stoffen	400
3.3	Project controleren van bedrijven in de automotive branche	500
3.4	Project beperken van emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	300
3.5	Project controleren van lozingen buiten inrichtingen	250
3.6	Project voorkomen van vervuiling door plastic korrels	250
3.7	Project beheer en gebruik van bodembeschermende voorzieningen bij veehouderijen	600
3.8	Project veilige opslag van propaan	500
3.9	Project voorkomen van fraude met afval- en grondstromen	500
3.10	Project ondermijning	300
3.11	Project strafrechtelijke aanpak van milieuovertredingen	900
3.12	Project voorkomen van overlast door horeca en detailhandel	800
3.13	Project veilige opslag en verkoop consumenten vuurwerk	500
3.14	Project informatieplicht energiebesparing en terugdringen energiegebruik	2000
3.15	Project bewerken van bouw- en sloopafval buiten een inrichting	175
3.16	Project opslaan en toepassen van grondstromen	1260
3.17	Project actualiseren bedrijvenregister	800
	Onvoorzien	448
	Totaal	10883
	Projecten bouw en brandveilig gebruik 2023	
4.1	Project energielabel C voor kantoren	700
4.2	Project onderzoeken van constructieve veiligheid bij publiek toegankelijke gebouwen	100
4.3	Project veiligheid van daken bij gebruik zonnepanelen en sneeuwval	100
4.4	Project onderhouden van gelijkwaardige oplossingen bij ontbreken brandcompartiment	350
	Onvoorzien	265
	Totaal	1515

3. Milieuprojecten 2023

3.1 Project beheer en gebruik van eigen tankplaatsen

Wat willen we bereiken?

Loonbedrijven werken voor verschillende opdrachtgevers met allerlei machines. Veel loonwerkbedrijven beschikken over een eigen tankplaats. In 2019 controleerden onze inspecteurs de tankplaatsen van deze bedrijven. De naleving was niet vanzelfsprekend en is met 26% laag te noemen. We concludeerden dat het nodig is om de tankplaatsen van deze branche vaker te controleren dan 1 keer per 6 jaar om verontreiniging in de bodem en het oppervlaktewater te voorkomen.

Onze acties

Bedrijven die beschikken over een tankplaats moeten deze regelmatig laten keuren door een externe, gecertificeerde keurder wanneer deze volgens de wet- en regelgeving vloeistofdicht moet zijn uitgevoerd. Onze inspecteurs controleren of de keuring van de tankplaats nog binnen de termijn valt. Als er water wordt geloosd vanaf de tankplaats, wordt gekeken naar de aanwezigheid en het onderhoud van de olie-waterafscheider. Ook de dieseltank wordt tijdens deze controle meegenomen.

Transportbedrijven

Behalve de loonbedrijven, controleert OZHZ binnen dit project ook de tankplaatsen van de transportbedrijven. De transportbedrijven controleerden we de afgelopen jaren op de opslag van gevaarlijke stoffen en het brandveilig gebruiken van het pand. De tankplaats controleerden we bij deze branche nog niet eerder.

Signaaltoezicht

Indien sprake is van een lozing naar het oppervlaktewater waarbij geen Waterwetvergunning is afgegeven, dan dragen wij de zaak over aan één van de waterschappen binnen onze regio.

Praktische informatie

Start project : 2023
 Aantal bedrijven : 60
 Duur : meerjarig project
 Uren 2023 : 400

3.2 Project opslag en verkoop van gevaarlijke stoffen

Wat willen we bereiken?

In 2020 controleerden we de opslag en verkoop van gevaarlijke stoffen bij bouwmarkten en tuincentra. We constateerden dat het naleefgedrag van 63% in 2013 naar 53% in 2020 daalde. Reden voor ons om deze branches vaker te controleren om te zorgen dat alle regels worden nageleefd en bewustwording te creëren.

Onze acties

Onze inspecteurs controleren de opslag en verkoop van gevaarlijke stoffen bij bouwmarkten, tuincentra en soortgelijke winkels waar bijvoorbeeld kampeerbenodigdheden worden verkocht. Denk aan verf, thinners en gasflessen. Staan de verpakte gevaarlijke stoffen in een verkoopruimte waar ook publiek bij kan komen? Dan gelden er voorwaarden, zoals het plaatsen van een lekbak en beperktere hoeveelheden. Wordt er meer opgeslagen? Dan is een speciale opslagvoorziening nodig. Deze is bijvoorbeeld brandwerend, belangrijk vanwege risico op brand en explosie. Ook nemen we de nevenactiviteiten, zoals de regels rondom geur, lozingen en afval bij horeca tijdens de controles mee.

Voorlichting werkt

In 2013 waren bedrijven geïnformeerd voordat de controle plaatsvond. In 2020 moesten we, in verband met Covid-19, keuzes maken over onze inzet. Toen we weer op controle konden, kozen we ervoor om direct op pad te gaan, zonder vooraf te informeren. Mogelijk is dit de reden geweest van het slechtere naleefgedrag in 2020. In 2023 gaan we met gedragsbeïnvloeding aan de slag, om te bekijken of we het naleefgedrag kunnen verbeteren.

Praktische informatie

Start project : 2023
 Aantal bedrijven : 50
 Duur : 1 jaar
 Uren 2023 : 400

3.3 Project controleren van bedrijven in de automotive branche

Wat willen we bereiken?

Uit eerdere controles in de automotive branche bleek een naleving van 60%. Vooral de opslag van bodembedreigende stoffen was niet in orde. Het is inmiddels 6 jaar geleden dat de eerste bedrijven in de deze branche zijn gecontroleerd. Des te meer reden voor ons om opnieuw te controleren hoe het, onder andere, staat met de opslag van bodembedreigende stoffen.

Onze acties

Het verschil in werkzaamheden per bedrijf is divers. Veel werkzaamheden die deze bedrijven uitvoeren kunnen negatieve gevolgen op het milieu hebben. Denk bijvoorbeeld aan het onderhouden, herstellen, spuiten, slopen en/of het wassen van auto's. Vanwege de diverse werkzaamheden per bedrijf, voeren onze inspecteurs een volledige controle uit. Dat wil zeggen dat de volgende aspecten aan de orde komen:

- bodem;
- veiligheid;
- afval;
- lozingen;
- wijzigingen, veranderingen en/of uitbreidingen.

We starten met garage- en autoherstelbedrijven

De bedrijven die we in 2017 controleerden worden in 2023 als eerst bezocht. De automotive branche is een grote branche in onze regio. Om alle bedrijven te kunnen controleren wordt het project in meerdere jaren uitgevoerd.

Praktische informatie

Start project : 2023
 Aantal bedrijven : 60
 Duur : meerjarig project
 Uren 2023 : 500

3.4 Project beperken van emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Wat willen we bereiken?

ZZS zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu (lucht, water, bodem) omdat ze bijvoorbeeld invloed hebben op de vruchtbaarheid of kankerverwekkend zijn. Bij bedrijfsmatige activiteiten kunnen deze stoffen vrijkomen. Onze inspecteurs controleren bedrijven om te voorkomen dat zij meer ZZS uitstoten naar de lucht en lozen in het water en de bodem dan is toegestaan.

Onze acties

Uit ervaring blijkt dat er bij bedrijven weinig kennis over ZZS is, zeker bij de kleinere bedrijven. Het bezoek zal daarom ook deels het informeren over ZZS als doel hebben. Vervolgens wordt gekeken hoe het bedrijf met deze stoffen omgaat. Worden de stoffen wel volgens de regels opgeslagen? Hoe gaan bedrijven met afval van ZZS om? Vanuit de wet- en regelgeving zijn bedrijven verplicht emissies van ZZS te voorkomen. Als dit niet haalbaar is, moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt. Mogelijk levert de stof meer emissie op dan is toegestaan. Onze inspecteurs gaan na of bedrijven zich houden aan de normen.

Ontwikkelaanpak brengt bedrijven met ZZS in kaart

Vanuit de ontwikkelaanpak 'Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling' is OZHZ in 2022 gestart met het inventariseren van branches met mogelijke ZZS in onze regio. Uit de inventarisatie is een top 5 van relevante branches gekomen:

- Chemische industrie
- Scheepbouwindustrie
- Metaal(elektro)bedrijven
- Metaalbe- en verwerkingsindustrie
- Grafische industrie

Op basis van risicoanalyse worden bedrijven uit deze branches met ZZS zichtbaar. Deze bedrijven worden in dit project als eerst bezocht. Mogelijk wordt de komende jaren een vervolg aan dit project gegeven wanneer we meer bedrijven uit andere branches in beeld hebben.

Samenwerking

Voor dit project werken we samen met de waterschappen. Zij kijken met name naar directe lozingen en adviseren ons over indirecte lozingen. Komen we lozingen op wateren tegen waarvoor Rijkswaterstaat bevoegd gezag is, dan wordt de zaak aan hen overgedragen.

Praktische informatie

Start project : 2023
 Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : 1 jaar
 Uren 2023 : 300

3.5 Project controleren van lozingen buiten inrichtingen

Wat willen we bereiken?

Het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi) bevat regels voor een groot aantal categorieën van lozingen. Dit zijn lozingen die het gevolg zijn van activiteiten die buiten inrichtingen plaatsvinden. Deze lozingen moeten worden gemeld. OZHZ gaat op pad om te bekijken of de lozing volgens de regels gebeurt. Dit doen we om te voorkomen dat verontreinigd afvalwater wordt geloosd op of in de bodem of in het rioolstelsel terecht komt. Dit jaar voeren we een pilot uit, om te bepalen of en hoe zinvol het is de meldingen te controleren.

Onze acties

In het Blbi staan lozingsaspecten die over de volgende activiteiten gaan:

- bodemsanering en proefbronnering;
- het lozen van grondwater bij ontwatering;
- het behandelen van huishoudelijk afvalwater op locatie;
- het lozen ten gevolge van werkzaamheden aan vaste objecten, bijvoorbeeld gevelreinigen;
- lozen van toiletwater en ander huishoudelijk water uit pleziervaart;
- het wassen van motorvoertuigen;
- het op- en overslaan van goederen.

Nadat een melding is geaccepteerd, controleren onze inspecteurs of de regels voor het uitvoeren van bovenstaande lozingsactiviteiten worden nageleefd.

Bevoegd gezag ligt bij de gemeente

De regels voor indirecte lozingen, de lozingen op rioolstelsels, zijn gebaseerd op de Wet milieubeheer. De regels voor directe lozingen op of in de bodem zijn gebaseerd op de Wet bodembescherming. Voor directe lozingen in het oppervlaktewater zijn de regels op de Waterwet gebaseerd. Voor deze laatste categorie is de waterbeheerder het bevoegd gezag. Voor indirecte lozingen en lozingen op of in de bodem is de gemeente het bevoegd gezag.

Onder de Omgevingswet kunnen regels lokaal verschillen

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen de regels uit het Blbi in de Bruidsschat of het Omgevingsplan terecht. Dit betekent dat de regels niet meer op rijksniveau worden gesteld. De gemeente kan voor indirecte lozingen en lozingen op of in de bodem zelf regels stellen in het omgevingsplan. Dit houdt in dat de regels lokaal kunnen gaan verschillen.

Praktische informatie

Start project : 2023
Aantal lozingen : nader te bepalen
Duur : 1 jaar
Uren 2023 : 250

3.6 Project voorkomen van vervuiling door plastic korrels

Wat willen we bereiken?

Plastic korrels worden gebruikt als basis voor plastic producten. Deze kunststof pellets en poeders worden ook gebruikt als tussenproduct voor kunststofproducten of als vulmiddel. In onze regio zijn bedrijven gevestigd die dergelijke plastic korrels transporteren of verwerken. Deze bedrijven morsen tijdens diverse activiteiten korrels. OZHZ gaat aan de slag om vervuiling door plastic korrels in de bodem en het (oppervlakte) water te voorkomen. Dit doen we door bedrijven te controleren en te informeren.

Onze acties

De inspecteurs controleerden in 2022 het terrein, de hemelwaterafvoer, laad- en losplaatsen en verpakkingen. Ook was er aandacht voor het schoonmaken van het terrein en interne onderhoud- en inspectiewerkzaamheden. Door deze controles kregen we meer inzicht in de keten van plastic korrels. In 2023 wordt hier verder onderzoek naar gedaan en bezoeken we bijvoorbeeld de leveranciers van de bedrijven.

Morsen van plastic korrels heeft grote gevolgen

De korrels die in het milieu terecht komen, vallen na verloop van tijd uiteen in microplastics en worden gezien als voedsel door diverse dieren, zoals vogels en vissen. Dit heeft gevolgen voor voortplanting, voedselopname, groei en het voortbestaan van bepaalde soorten dieren. Op termijn kan het ook effect hebben op de voedselketen van de mens. Van de effecten door ophoping in bodem en lucht is nog weinig bekend.

Potentiële bronnen

Kunststof korrels worden vanuit productiebedrijven getransporteerd naar verwerkingsbedrijven. Het betreft bedrijven in onder meer de branches chemie, op- en overslag koopmansgoederen, transportbedrijven, afvalverwerking en rubber en kunststofindustrie. Tijdens het project kunnen nog meer relevante branches in de keten in beeld komen.

Samenwerking

Voor dit project werken we samen met de DCMR en de waterschappen. Binnen OZHZ werken we samen met collega's die toezicht houden op de Wet Natuurbescherming. Wanneer dit nodig is, worden zij bij de controle betrokken.

Praktische informatie

Start project : 2022
Aantal bedrijven : nader te bepalen
Duur : meerjarig project
Uren 2023 : 250

3.7 Project beheer en gebruik van bodembeschermende voorzieningen bij veehouderijen

Wat willen we bereiken?

Veehouderijen maken gebruik van diverse bodembeschermende voorzieningen. De voorzieningen worden bijvoorbeeld gebruikt voor het opslaan van mest en voer. Maar ook voor het tanken voor eigen gebruik en het afspuiten van landbouwvoertuigen. We controleren of de voorzieningen worden beheerd en gebruikt zoals is voorgeschreven in de wet- en regelgeving, om verontreiniging van de bodem te voorkomen. Komen onze inspecteurs verontreinigingen van het oppervlaktewater tegen, dan worden deze doorgegeven aan de waterschappen.

Onze acties

In dit project controleren we de bedrijven waar we in 2014 voor het laatst zijn geweest voor de keuring van de bovengrondse tank. Inspecteurs controleren de volgende bodembeschermende voorzieningen:

- De mestplaat;
- De kuilplaten en/of sleufsilos;
- De was- en/of tankplaats;
- De mestsilo wanneer deze aanwezig is.

Wanneer een bedrijf een vloeistofdichte vloer en/of een mestsilo heeft, dan wordt ook het keuringsbewijs gecontroleerd.

Brandveiligheid

In 2019 en in 2022 hebben we in ons gebied te maken gehad met een stalbrand. Het heeft veel impact op de agrariërs zelf, hun dieren en in de omgeving. Blijvende aandacht voor de risico's van het ontstaan van een brand is noodzakelijk. Tijdens de controle wordt aandacht besteed aan deze risico's en bekijken we, samen met de ondernemer, of er verbeteringen op het gebied van brandveiligheid zijn aan te brengen.

Samenwerking met handhavingspartners

In dit project werken we samen met onze handhavingspartners. Vloeistoffen van mest en voer moeten worden opgevangen in een opslagvoorziening. In de afgelopen jaren hebben we situaties aangetroffen waarin deze vloeistoffen direct op het oppervlaktewater werden geloosd. Ook het afvalwater afkomstig van de wasplaats mag niet zonder tussenkomst van een olie-waterafscheider op het oppervlaktewater worden geloosd. Bovendien is in deze situatie een Watervergunning nodig. Overtredingen melden we bij de waterschappen.

Afvalwater afkomstig van het afspuiten van landbouwvoertuigen mag zonder tussenkomst van een olie-waterafscheider niet op de mestkelder worden geloosd. Deze situaties geven we door aan de NVWA.

Praktische informatie

Start project : 2022

Aantal bedrijven : 70

Duur : meerjarig project

Uren 2023 : 600

3.8 Project veilige opslag van propaan

Wat willen we bereiken?

Propaantanks staan overal; bij particulieren, campings, recreatieparken, maar bijvoorbeeld ook bij boeren om stallen te verwarmen. Om brand en explosie te voorkomen controleren we de propaantanks in onze regio.

Onze acties

Aan de opslag van propaan zijn risico's verbonden. Propaan is immers een brandbaar gas. De reservoirs controleren we op gebruiksaspecten rondom de tank, bijvoorbeeld het vrijhouden van brandbare goederen. Ook aspecten rondom de installatie worden meegenomen. Het reservoir moet eenmaal per 6 jaar worden gekeurd en de opstelling van het reservoir moet aan bepaalde (afstand)eisen voldoen.

Met een checklist zelf controleren

Particulieren met een propaantank en ondernemers kunnen relatief makkelijk zelf al inschatten of de situatie veilig is. Als OZHZ gaven we daar handvatten voor en werkten we aan bewustwording van het belang van zo'n zelfcheck. We ontwikkelden een checklist waarmee tankhouders zelf hun tank konden controleren op de geldende wet- en regelgeving. Deze stuurden zij op naar OZHZ. Bij het inleveren van de checklist moest ook het keuringsbewijs van de tank worden meegestuurd.

De tankhouders waarvan we geen checklist ontvingen, konden rekenen op een bezoek van één van onze inspecteurs. Van de retour gestuurde checklists controleerden wij steekproefsgewijs of de checklists naar waarheid werden ingevuld. De steekproef wees uit dat alle checklists naar waarheid werden ingevuld. Het resulteerde ook in het proactief ondernemen van actie door enkele tankhouders om de door henzelf ontdekte overtreding alvast te herstellen. Deze methode zal ook in 2023 worden ingezet om tankhouders de risico's van de opslag van propaan te laten inzien en hen te bewegen zelf met overtredingen aan de slag te gaan.

Praktische informatie

Start project	: 2022
Aantal propaantanks	: 80
Duur	: meerjarig project
Uren 2023	: 500

3.9 Project voorkomen van fraude met afval- en grondstromen

Wat willen we bereiken?

We willen schade aan het milieu en financieel gewin door fraude met afval- en grondstromen voorkomen. Dit doen we door toezicht te houden op de gehele afval- en grondstromenketen. Hiervoor worden eerst de spelers in deze ketens in beeld te gebracht. OZHZ wil in 2023 weer ketentoezicht inzetten om illegale inzamelaars en verwerkers in beeld te krijgen.

Onze acties

Door het analyseren van data voeren inspecteurs eerst administratief toezicht uit. Het kan zijn dat uit administratief onderzoek blijkt dat fysiek toezicht noodzakelijk is. In dit geval kunnen meerdere bedrijven uit de afval- en grondstromenketen een bezoek krijgen van een inspecteur. Vaak werken we hierin samen met andere handhavingpartners zoals de IL&T.

Financieel gewin motiveert

Het behalen van financieel voordeel is een belangrijke motivatie om overtredingen te begaan. Deze overtredingen zijn vaak niet zichtbaar tijdens een controle. Het gaat om administratieve fraude die aan het zicht is onttrokken. Deze illegale activiteiten kunnen met administratief toezicht worden achterhaald en eventueel met strafrechtelijke handhaving worden aangepakt (zie 3.11).

Ontwikkeling zorgt voor meer mogelijkheden

Vanuit de ontwikkelaanpak 'Samen meer grip op milieuschade' is in 2022 gekeken hoe we beter kunnen samenwerken met de collega's van het Landelijk meldpunt Afvalstoffen (LMA) en hoe we dataproducten van het LMA beter kunnen inzetten. Deze verkenning helpt ons om het administratief toezicht beter in te kunnen zetten. In 2023 richten we ons op de ketens van koudemiddelen en grondstromen.

Praktische informatie

Start project : 2021
 Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : meerjarig project
 Uren 2023 : 500 uur

3.10 Project ondermijning

Wat willen we bereiken?

In 2023 gaan onze inspecteurs weer op pad om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de sociale veiligheid en leefbaarheid in onze regio. Samen met handhavingpartners en gemeenten werken zij samen in ondermijningsprojecten om op te treden als één overheid.

Onze acties

Onze inspecteurs treden gezamenlijk met onze handhavingpartners op richting bedrijven die een link hebben met criminele activiteiten. Dit doen ze door het uitvoeren van toezicht in bepaalde gebieden, op branches en bij specifieke bedrijven. Door de verbeterde samenwerking met onze handhavingpartners kunnen signalen over mogelijke strafbare feiten, zoals wietplantages, witwassen en uitbuiting worden doorgegeven aan de juiste contactpersonen.

Speerpunten voor 2023

De automotive branche blijft een speerpunt voor 2023. We richten ons ook op opslagruimtes die worden verhuurd, zoals garageboxen en de zogenaamde 'shurgards'. Shurgards zijn opslagruimtes van verschillende groottes die door particulieren kunnen worden gehuurd. Het is vaak onduidelijk waarvoor de opslaglocaties worden gebruikt en of het bestemmingsplan dit toelaat. Dit kan leiden tot gevaarlijke situaties voor zowel de huurder, overige huurders en omwonenden. Vanwege de ligging op een industrieterrein zijn deze opslagruimtes aantrekkelijk voor criminele activiteiten. In 2023 wordt ook de horecabranche een speerpunt.

Beter zicht op bedrijventerreinen

Vanuit de ontwikkelaanpak 'Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling' wordt in 2023 een interactieve kaart van bedrijventerreinen in onze regio ontwikkeld. Op deze kaart is te zien welke terreinen een mogelijk risico vormen voor het uitvoeren van ondermijnende activiteiten. Een handige tool om te gebruiken bij de voorbereiding van controles en het adviseren van de gemeente.

Afspraken met gemeenten

In aanvulling op dit project, kunnen gemeenten specifieke verzoeken doen om extra toezicht in het kader van ondermijning te financieren via de jaarprogramma's.

Praktische informatie

Start project : 2019
 Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : meerjarig project
 Uren 2023 : 300 uur

3.11 Project strafrechtelijke aanpak van milieuovertredingen

Wat willen we bereiken?

Bij milieuovertredingen zorgt strafrechtelijk onderzoek ervoor dat de veiligheidssituatie- en/of cultuur bij bedrijven beter inzichtelijk is. Bovendien kan worden vastgesteld of deze bedrijven corrigerende maatregelen hebben getroffen. Met strafrechtelijke vervolging willen we voor een blijvende verandering in houding en gedrag zorgen.

Onze acties

OZHZ richt zich vanaf 2021 meer op de korte slagkracht in de praktijk door het opleggen van een bestuurlijke strafbeschikking milieu (bsbm).

Wat is een bsbm?

De bsbm is een strafrechtelijke sanctie, een strafbeschikking, die onze boa's kunnen opleggen. Wanneer de situatie niet kan worden hersteld, ligt het opleggen van een bsbm voor de hand. Met een bsbm kan kleine criminaliteit snel en effectief worden aangepakt. Denk hierbij aan overtredingen in het kader van vuurwerk, asbest, geluidsoverlast, bodemverontreiniging of andere blijvende schade aan het milieu. Ook wanneer sprake is van herhaling van een overtreding kan een bsbm worden opgelegd.

In bepaalde gevallen geen bsbm mogelijk

Soms moeten meerdere verdachten worden gehoord, is de verdachte minderjarig of is sprake van een groot economisch voordeel. Dit zijn voorbeelden waarin geen bsbm kan worden opgelegd en proces-verbaal moet worden opgemaakt. De zaak wordt in dat geval overgedragen aan het Openbaar Ministerie.

Uren voor generiek toezicht

De uren voor dit project worden besteed aan de strafrechtelijke aanpak van milieuovertredingen die afkomstig zijn uit de projecten van het jaarprogramma generiek toezicht.

Praktische informatie

Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : doorlopend project
 Uren 2023 : 900 uur

3.12 Project voorkomen van overlast door horeca en detailhandel

Wat willen we bereiken?

Dit project komt jaarlijks terug vanwege oplopende klachten over horecagelegenheden en de detailhandel. In dit project richten we ons op het voorkomen van overlast van geur, geluid en het voorkomen van verstopte rioleringen. Het voorkomen van overlast en verstopte rioleringen zorgt ervoor dat het aantal klachten en meldingen over horeca en detailhandel wordt teruggedrongen.

Onze acties

Onze inspecteurs richten zich tijdens de controle op de voorschriften rondom geur, geluid, afval en lozing. Dit doen zij niet alleen overdag. Door het analyseren van klachten zijn de horecagelegenheden in beeld die in de avond- en nachtperiode zorgen voor overlast. Inspecteurs houden daarom ook in deze perioden toezicht.

Fysieke controle bevordert de bereidheid tot naleving

Uit de evaluatie van eerdere projecten binnen deze branche is duidelijk geworden dat controlemomenten belangrijk zijn. Door fysiek een controle uit te voeren en ter plaatse uitleg te geven over de aangetroffen situatie is de bereidheid tot naleving beter.

Het voorkomen van klachten bij de eerste kennismaking

Tijdens onze controles hebben we gemerkt dat startende horecaondernemers niet altijd op de hoogte zijn van de regels. Zij moeten niet alleen rekening houden met milieuregels, maar ook regels rondom brandveilig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling spelen een rol. Startende horecaondernemers komen voor het aanvragen van een drank-, horeca- en/of terrasvergunning vaak als eerst bij de afdeling APV van een gemeente terecht. Het eerste contact met de horecaondernemer vindt plaats bij het intakegesprek met één van de medewerkers van deze afdeling.

In 2023 willen wij starten met het onderzoeken van de informatiebehoefte en het kennisniveau van startende horecaondernemers. Dit doen wij door aan te schuiven bij een aantal intakegesprekken. Met de inzichten die we uit de gesprekken halen wordt een vervolg bepaald. Door bijvoorbeeld een folder of een checklist te ontwikkelen met daarin de informatie waaraan behoefte is. Tijdens de eerste kennismaking kan de horecaondernemer worden geïnformeerd over de regels waarmee ook rekening moet worden gehouden.

Praktische informatie

Aantal bedrijven : 100

Duur : doorlopend project

Uren 2023 : 800 uur

3.13 Project veilige opslag en verkoop consumentenvuurwerk

Wat willen we bereiken?

Aan het opslaan en verkopen van vuurwerk zijn risico's zoals brand en explosie verbonden. Dit willen we natuurlijk voorkomen. Daarom worden de bedrijven die vuurwerk opslaan en verkopen aan particulieren viermaal per jaar gecontroleerd.

Onze acties

Inspecteurs voeren eerst een preventieve controle bij de bedrijven uit. Tijdens deze controle worden de voorzieningen waarin het vuurwerk wordt opgeslagen en de verkoop van het vuurwerk aan particulieren gecontroleerd. De controle vindt plaats net voor aanvang van de verkoopdagen en tijdens de verkoopdagen. Dit gebeurt op verschillende tijdstippen, steekproefsgewijs.

Verbod op consumentenvuurwerk

Het kabinet besloot dat het afgelopen jaarwisseling verboden was om vuurwerk te (ver)kopen, vervoeren en af te steken. Het lijkt erop dat dit verbod er aankomende jaarwisseling niet komt. Mocht dit wel zo zijn, dan is er binnen het jaarprogramma generiek toezicht capaciteit om (een deel van) de uren voor dit project op een ander project in te zetten.

Praktische informatie

Aantal bedrijven : 24

Duur : doorlopend project

Uren 2023 : 500 uur

3.14 Project informatieplicht energiebesparing en terugdringen energiegebruik

Wat willen we bereiken?

Bedrijven zijn verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen. In wet- en regelgeving zijn hiervoor regels opgenomen. In dit project controleren we of bedrijven zich aan deze regels houden. Onze inspecteurs voorzien bedrijven ook van advies over welke maatregelen zij het beste kunnen nemen. Samen zorgen we niet alleen voor kostenbesparing, maar dragen we ook bij aan een beter klimaat.

Onze acties

Binnen dit project houden onze inspecteurs zich bezig met:

- De informatieplicht energiebesparing;
- De branchegerichte aanpak van het terugdringen van energieverbruik.

Administratieve controle van de informatieplicht energiebesparing

Sinds juli 2019 bestaat de 'informatieplicht energiebesparing'. Deze geldt voor bedrijven die per jaar vanaf 50.000 kWh elektriciteit, of 25.000 m³ aardgas, of een gelijkwaardige hoeveelheid daarvan verbruiken. Bedrijven zijn verplicht hun verbruik te rapporteren. Ook moeten zij aangeven welke energiebesparende maatregelen er zijn of worden genomen voor een efficiënt gebruik van energie. De energiebesparende maatregelen moeten vervolgens aan ons worden doorgegeven. Het gaat hierbij om maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder die bedrijven willen nemen of inmiddels al hebben genomen. Inspecteurs controleren administratief of bedrijven hebben voldaan aan deze verplichting.

Fysiek controleren op de uitvoering van de maatregelen

We controleren energierelevante bedrijven of de aangedragen energiebesparende maatregelen ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd. Inspecteurs voeren hiervoor een fysieke controle uit bij de bedrijven in onze regio. Dit doen zij niet alleen met behulp van de branchegerichte erkende maatregelen uit bijlage 10 van de Activiteitenregeling milieubeheer. Bedrijven kunnen ook andere maatregelen nemen waarvan bekend is dat zij met vijf jaar of minder terugverdiend kunnen worden. Onze inspecteurs hebben hierin een adviserende rol.

Verantwoording via E-agenda

De uren vanuit generiek toezicht voor de informatieplicht energiebesparing en de controles op de uitvoering van de maatregelen worden apart verantwoord aan het bestuur via de E-agenda.

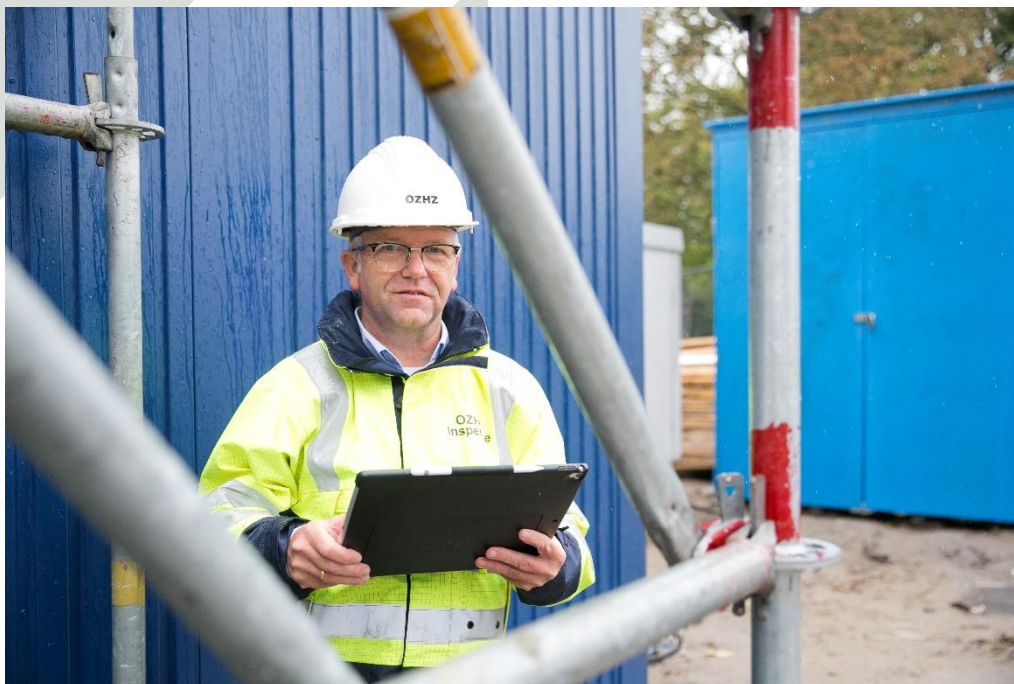
Praktische informatie

Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : doorlopend project
 Uren 2023 : 2.000 uur

3.15 Project bewerken van bouw- en sloopafval buiten een inrichting

Wat willen we bereiken?

Mobiele puinbrekers worden bij een slooplocaties ingezet om afval te breken tot puingranulaat. Dit kan leiden tot geluid, trilling- en stofoverlast in de omgeving. Daarnaast is het mogelijk dat afvalstoffen worden gemengd, om deze na het breken weer in te zetten als schoon materiaal. Om overlast en het mengen van afvalstoffen zoveel mogelijk te beperken, voeren inspecteurs zowel administratieve als fysieke controles uit.

Onze acties

De werkzaamheden met een mobiele puinbreker zijn tijdelijk van aard. Een vergunning is niet noodzakelijk, een melding bij het bevoegd gezag is voldoende. Na de melding voeren inspecteurs controles uit bij slooplocaties om geluid, trilling- en stofoverlast zoveel mogelijk te beperken. Inspecteurs kunnen bijvoorbeeld het geluid van de werkzaamheden meten en controleren of er een sproei-installatie aanwezig is om de verspreiding van stof te beperken.

Om mengen te voorkomen controleren we de administratie

Hergebruik van bouw- en sloopafval is de afgelopen jaren sterk toegenomen. De puinbrekers zijn mobiel en worden overal ingezet. Het puingranulaat kan worden toegepast als bouwstof in beton of in de wegenbouw. Om het mengen van afvalstoffen te voorkomen, voeren inspecteurs naast fysieke controles ook administratieve controles uit. Zij controleren de registratie waarin de hoeveelheden en aard van de afvalstoffen moet worden bijgehouden. Vervolgens wordt ook gekeken of de afvalstoffen naar een erkende verwerker worden afgevoerd.

Inzet op voorkomen van fraude

Komt de inspecteur tijdens een controle bijzonderheden tegen? Dan volgt extra onderzoek. Daarvoor hebben wij een apart project: 'voorkomen van fraude met afval- en grondstromen' (zie 3.9).

Praktische informatie

Aantal mobiele brekers	: 25
Duur	: doorlopend project
Uren 2023	: 175 uur

3.16 Project opslaan en toepassen van grondstromen

Wat willen we bereiken?

De toepassing van grond of baggerspecie gebeurt in bouw- en wegconstructies zoals wegen, spoorwegen en geluidswallen. Ook bij woningbouwlocaties en landbouw- en natuurgronden wordt grond en/of baggerspecie toegepast. Grond en baggerspecie moet daarom aan bepaalde eisen voldoen. Onze inspecteurs houden hier toezicht op. Zij dragen bij aan de bescherming van de bodemkwaliteit.

Onze acties

Het opslaan en toepassen van grondstromen moet worden gemeld. Onze inspecteurs voeren daarom gebiedscontroles uit. Zij rijden actief in onze regio rond, om toezicht te houden op gemelde en niet-gemelde grondstromen. Tijdens de controles kijken inspecteurs of de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de wet- en regelgeving. Het niet melden van een activiteit rondom grondstromen kan aanleiding zijn tot verder onderzoek. Er kan bijvoorbeeld een monster van de grond worden genomen. Mogelijk voldoet een grondstroom niet aan de eisen uit de wet- en regelgeving. De bodem kan verontreinigd zijn en/of er is sprake van het illegaal ontdoen van afvalstoffen.

Inzet op voorkomen van fraude

Komt de inspecteur tijdens een controle bijzonderheden tegen? Dan volgt extra onderzoek. Daarvoor hebben wij een apart project: 'voorkomen van fraude met afval- en grondstromen' (zie 3.9).

Praktische informatie

Aantal	: 225 fysieke controles van meldingen
Duur	: doorlopend project
Uren 2023	: 1260 uur

3.17 Project actualiseren bedrijvenregister

Wat willen we bereiken?

OZHZ beschikt over veel informatie. Deze informatie is afkomstig van bedrijven, maar ook van onze handhavingpartners en instanties, zoals de Kamer van Koophandel. Vanuit dit project dragen we zorg voor een zo actueel mogelijk bedrijvenregister. Een actueel bedrijvenregister is bijvoorbeeld noodzakelijk voor het opstellen van een advies op het gebied van ruimtelijke ordening, maar ook voor het efficiënt uitvoeren van ons toezicht.

Onze acties

Om ervoor te zorgen dat ons bedrijvenregister actueel is, richten we ons in 2023 op:

- Het uitvoeren van inventarisaties met het branchedashboard (600 uur);
- Het analyseren van data van de SCIOS (Stichting Certificering Inspectie en Onderhoud van Stookinstallaties) (200 uur).

Inventariseren met het branchedashboard

Met ondersteuning vanuit de Ontwikkelaanpak is in 2022 een nieuw branchedashboard ontwikkeld. Het branchedashboard gebruiken we om relevante bedrijven op te sporen die nog niet in ons bedrijvenregister zijn opgenomen. OZHZ is in 2021 gestart met het analyseren van beschikbare data die via het branchedashboard beschikbaar is gesteld. Heeft een bedrijf zich niet gemeld? Dan wordt het alsnog gecontroleerd. Met de nieuw verkregen data wordt vervolgens ons systeem geüpdatet.

Analyseren van data uit het SCIOS portaal

Stookinstallaties moeten, afhankelijk van het vermogen en de brandstof, periodiek gekeurd worden. De periodieke keuring zorgt voor veilig functioneren, optimale verbranding en energiezuinig functioneren.

Met behulp van het portaal van SCIOS, een externe database, analyseren onze inspecteurs de keuringen van de stookinstallaties in ons regio. Wanneer uit analyse blijkt dat een stookinstallatie niet is gekeurd wordt contact opgenomen met het bedrijf. Mogelijk volgt dan een handhavingstraject. Met de nieuw verkregen data wordt vervolgens ons systeem geüpdatet.

Praktische informatie

Duur : doorlopend project
Uren 2023 : 800 uur

4. Projecten bouw en brandveilig gebruik 2023

4.1 Project energielabel C voor kantoren

Wat willen we bereiken?

Per 1 januari 2023 geldt de label C verplichting voor kantoren. Deze verplichting is al vastgesteld in het Bouwbesluit 2012 en wordt overgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) onder de Omgevingswet. Onze inspecteurs gaan na of de kantoren voldoen aan deze labelverplichting.

Onze acties

Door gebruik te maken van data uit een externe database, kunnen de kantoren die niet aan de verplichting voldoen in kaart worden gebracht. Kantooreigenaren die niet voldoen krijgen een brief waarin is aangegeven wat er moet gebeuren om wel aan de eisen te voldoen. Vervolgens wordt de mogelijkheid gegeven om binnen zes weken een plan van aanpak aan te leveren waarin is aangegeven hoe en op welke termijn het kantoor aan het vereiste energielabel C gaat voldoen. In overleg met de gebouweigenaar wordt een begunstigingstermijn bepaald die bij de situatie past. Wanneer niet aan de begunstigingstermijn wordt voldaan wordt een handhavingstraject gestart. Dit geldt ook voor gebouweigenaren die geen plan van aanpak indienen.

Stimulerende aanpak

In 2019 zijn wij begonnen met het informeren van de kantooreigenaren over de nieuwe verplichting per 1 januari 2023. De afgelopen jaren heeft OZHZ via bijeenkomsten, (sociale) media en brieven eigenaren en huurders van kantoren aangespoord om energiebesparende maatregelen te treffen.

Praktische informatie

Start project : 2023
 Aantal bedrijven : nader te bepalen
 Duur : meerjarig project
 Uren 2023 : 700 uur

4.2 Project onderzoeken van constructieve veiligheid bij publiek toegankelijke gebouwen

Wat willen we bereiken?

In 2019 stortte een gedeelte van het dak van het AZ-stadion in. De Onderzoeksraad voor Veiligheid gaf een aanbeveling aan de minister van Binnenlandse zaken om periodiek onderzoek naar de constructieve veiligheid van publieksgebouwen wettelijk te verplichten. Het is de bedoeling dat deze wettelijke verplichting per 1 januari 2023 wordt vastgelegd in het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (Bbl). Wanneer de Omgevingswet niet in werking treedt, komt de verplichting in het Bouwbesluit 2012. Vervolgens ontstaat vanaf 2025 de periodieke onderzoeksverplichting voor eigenaren. Onderzoek is dan elke 10 jaar verplicht.

Onze inspecteurs bekijken in 2025 of eigenaren van publiek toegankelijke gebouwen voldoen aan de nieuwe verplichting. Dit om te voorkomen dat er onveilige situaties ontstaan. In 2023 en 2024 begint OZHZ alvast met het informeren van de eigenaren over de nieuwe regelgeving.

Onze acties

Als eerst brengt OZHZ voor onze bouwgemeenten in kaart voor welke gebouwen de nieuwe regels gelden. Welke gebouwen dit zijn, is afhankelijk van de uiteindelijke wettekst. 2023 staat in het teken van informeren waarvoor een communicatiemiddel wordt ontwikkeld. We geven de eigenaren de mogelijkheid om de periodieke keuring eerder aan ons voor te leggen. Hiermee voorkomen we dat in 2025 alsnog onderzoek moet worden gedaan en een overtreding is ontstaan.

In 2025 vragen we de verplichte periodieke keuring op bij de betreffende gebouweigenaren ter beoordeling. Ontvangen we de keuring niet? Dan treedt OZHZ handhavend op. Na beoordeling van de periodieke keuring is het inzetten van een vervolgtraject denkbaar, wanneer zaken niet op orde blijken. Wanneer opvolging in dit traject uitblijft, wordt handhaving ingezet.

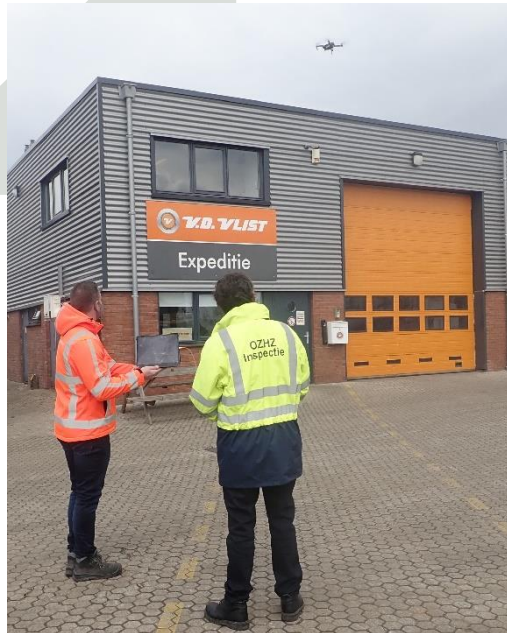
Praktische informatie

Start project : 2023
 Aantal bedrijven : ongeveer 15
 Duur : meerjarig project
 Uren 2023 : 100 uur

4.3 Project veiligheid van daken bij gebruik zonnepanelen en sneeuwval

Wat willen we bereiken?

Zonnepanelen; je ziet ze tegenwoordig veel op daken van bedrijven. Vanwege de energietransitie gaan veel bedrijven over tot het plaatsen van zonnepanelen. Doordat de daken groot en plat zijn, lenen ze zich er ook goed voor. De panelen zorgen ook voor extra belasting op het dak. Met een constructieberekening wordt duidelijk of een dak zwakke punten heeft die geen extra last kunnen dragen. In de winter van 2020 was er ook nog eens sprake van behoorlijke sneeuwval. Kilo's smeltend ijs en sneeuw verzamelt zich vaak op het laagste punt van het dak. In combinatie met zonnepanelen kan het ervoor zorgen dat een dak instort. Om dit te voorkomen willen we door middel van gedragsbeïnvloeding bewustwording creëren bij ondernemers.

Onze acties

Met een informerende checklist willen we ondernemers attenderen op de risico's die het plaatsen van zonnepanelen met zich mee kunnen brengen. In de checklist komen de volgende onderwerpen aanbod:

- Wijzigingen die zich er na de bouw op het dak hebben voorgedaan;
- Het periodiek onderhoud van het dak;
- De inspectie van de hemelwaterafvoeren en noodoverstortvoorzieningen;
- Het (laten) maken van een constructieberekening;
- Het sneeuwvrij maken van het dak bij sneeuwval;
- Brandveiligheid.

Zonnepanelen opsporen met luchtfoto's

De daken waarop zonnepanelen liggen, kunnen we niet in ons systeem terugvinden. Hiervoor worden luchtfoto's gebruikt. Op deze manier wordt duidelijk op welke daken zonnepanelen liggen.

Met een drone het dak controleren

Voor dit project zetten we een drone in wanneer uit de respons van de checklist een signaal wordt afgegeven. We controleren bijvoorbeeld de staat van onderhoud van het dak, de noodoverstortvoorzieningen en hemelwaterafvoeren.

Praktische informatie

Start project : 2022
Aantal bedrijven : nader te bepalen
Duur : meerjarig project
Uren 2023 : 100

4.4 Project onderhouden van gelijkwaardige oplossingen bij ontbreken brandcompartiment

Wat willen we bereiken?

Voor bedrijven is het mogelijk een gelijkwaardige oplossing aan te dragen wanneer er geen brandcompartiment aanwezig is. Deze bepaling is opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en in het Bbl, de opvolger van het Bouwbesluit 2012. In eerdere projecten zijn gelijkwaardige oplossingen al eens getoetst aan de vergunning of melding en akkoord bevonden. De oplossingen moeten ook worden onderhouden door bijvoorbeeld een certificering. Onze inspecteurs controleren het onderhoud van de gelijkwaardige oplossingen. Mocht er brand ontstaan, dan kan door goed onderhoud slachtoffers worden voorkomen.

Onze acties

In 2021 en 2022 zijn transportbedrijven gecontroleerd op brandveiligheid. Denk hierbij aan de vluchtroutes, overstortbeveiliging, brandcompartimentering en de hieraan gerelateerde gelijkwaardige oplossingen. Uit dit project bleek dat het met het onderhoud van de gelijkwaardige oplossingen niet altijd goed is gesteld. Reden om daarom ook andere branches hierop te controleren. Vanaf 2023 gaat de aandacht ook uit naar groothandels, grootwinkelbedrijven en de bedrijven die nog onder de categorie 'zware industrie' in generiek toezicht vallen.

Praktische informatie

Start project : 2023
 Aantal bedrijven : 50
 Duur : meerjarig project
 Uren 2023 : 350